

KOULUKOHTAINEN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA 2022-2024

NISSNIKUN KOULU

Käsitelty opettajankokouksessa: 24.9.2022

Käsitelty yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä: 24.9.2022

Käsitelty oppilaskunnassa: 2.10.2022

Käsitelty vanhempainyhdistyksen kokouksessa: lokakuussa 2022

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5§ (19.1.2023/101) 5a § (30.12.2014/1329)

Toimenpiteet tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa, opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä, että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintasuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325 6 §

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Kirkkonummen opetussuunnitelma: 1.2. Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

Laaditaan oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään yhdessä tasa-arvosuunnitelman kanssa. Vuosittaisen tarkastelun lisäksi suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kirkkonummella oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma liitetään lukuvuosisuunnitelman yhteyteen, ja se tulee päivittää vähintään kolmen vuoden välein yhdessä oppilaiden kanssa. Edellä mainitut paikalliset suunnitelmat ovat luettavissa kunnan kotisivuilla.

TASA-ARVOINEN JA YHDENVERTAINEN KOULU

1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman perusta

Tasa-arvoisessa ja yhdenvertaisessa koulussa oppilaita kohdellaan yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, etnisestä taustasta, kielestä, kansalaisuudesta, iästä, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, uskonnosta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Koulussa on mietitty, mitkä asiat voivat estää sukupuolten tasa-arvon toteutumista sekä mitkä asiat edistävät sukupuolten tasa-arvoa koulussa. Oppilailla on sukupuolesta tai muusta syistä riippumatta yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa koulun toimintaan.

NISSNIKUN KOULU NYKYTILAN KARTOITUS:

Nissnikun koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjana on oppilaille ja tehty kysely. Kysely toteutettiin syyskuussa 2022. Kyselyyn vastasi 517 oppilasta eri luokka-asteilta. Kysely jaettiin kaikille koulun oppilaille ja se tehtiin oppituntien aikana opettajien johdolla. Vastaajien jakauma luokka-asteittain oli 1.–2. lk. 13 %, 3.–4. lk. 13 %, 5.–6. lk. 9 %, 7. lk. 24 %, 8. lk. 24 % ja 9. lk. 17 %. Vastauksien sukupuolijakauma oli tytöt 51 %, pojat 47 %, muut 2 %.

Kyselyn tulosten perusteella on kartoitettu nykytilaa sekä laadittu tavoitteet kohti tasa-arvoisempaa ja yhdenvertaisempaa koulua. Kyselyn laatimisesta ja tuloksien käsittelystä vastasi luokka 8B yhdessä opettajan kanssa.

75 % oppilaista kokee, että opettajat kohtelevat tyttöjä ja poikia samalla tavoin ja oppilaat kohtelevat toisiaan samalla tavalla sukupuolesta riippumatta. 85 % oppilaista kokee, että voi olla oma itsensä koulussa.

Ulkonäköön kohdistuneita huomautuksia kuluneen vuoden aikana saaneiden vastanneiden määrä kasvoi vuoden 2019 kyselyn 35 %:sta vuoden 2022 kyselyssä 44 %:iin. 25 % on saanut epäasiallisia viestejä sosiaalisessa mediassa usein tai joskus, ja 16 % oli itse lähettänyt epäasiallisia viestejä usein tai joskus.

2. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota

- opetuksen järjestämiseen
- oppilasvalintoihin
- oppimiseroihin
- eroihin kehitysvaiheessa ja kypsytydessä
- opintosuoritusten arviointiin sukupuoleen perustuvan ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen
- luottamustehtävien jakautumiseen tasaisesti tytöille ja pojille
- oppilasvalinnoissa painotetuille luokille.

2022 KYSELYN PERUSTEELLA LAADITUT TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

- Kaikkia oppilaita pitäisi kohdella samalla tavalla. Tästä keskustellaan opettajien kanssa ja mietitään, miten tilanne saadaan paremmaksi. Jokaisen koulun työntekijän vastuulla on kohdella kaikkia tasa-arvoisesti.
- Opettajien pitäisi puuttua enemmän kiusaamiseen. Toimenpiteitä on tehostettava ja pieniinkin kiusaamisiin ja nimittelyihin on puututtava. Koulun sopumalli sekä kasvatustieteellinen malli on koko henkilökunnan tiedossa ja käytössä. Resto-koulutusta tarjotaan opettajille.
- Puhdas sisäilma kaikille oppilaille. Tätä asiaa hoidetaan sivistyspalveluiden ja kuntatekniikan kanssa yhdessä.
- Oppilaiden mielestä koulussa toimii hyvin yhteishenki ja säännöt.

3. Tasa-arvosuunnittelu on jatkuva prosessi, joka tehdään koko koulun yhteistyönä.

Tasa-arvosuunnittelussa on seuraavat vaiheet

- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittäminen
- toimenpiteiden valinta
- kirjaaminen tai muu dokumentointi
- hyväksyminen
- tiedottaminen ja toimeenpano
- arviointi ja seuranta.

NISSNIKUN KOULUSSA:

Oppilaat vastaavat nykytilannetta kartoittavaan kyselyyn. Kyselyn perusteella laaditaan tavoitteet kohti yhdenvertaisempaa koulua. Suunnitelma käsitellään opettajakokouksessa, oppilaskunnassa sekä vanhempainyhdistyksessä. Käsitelyjen perusteella koulun johtoryhmä kokoaa koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman.

Huoltaja ja oppilaita tiedotetaan Wilma-järjestelmän kautta suunnitelmasta. Toteuttaminen ja toimeenpano suunnitellaan opettajatiimeissä opettajakokouksissa. Toteutumista arvioidaan oppilaskyselyin ennen suunnitelman päivitystä ja kevään arviointi-kesäkuussa. Suunnitelma päivitetään vuosittain lukuvuosisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Suunnitelma on päivitetty 24.9.2022

4. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuussuunnitelma on oppilaitoskohtainen ja siinä tulee huomioida oppilaitoksen yksilölliset tarpeet ja olosuhteet. Suunnitelman sisältö ja laajuus määräytyvät koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen tekemän yhdenvertaisuuden toteutumisen arvioinnin perusteella.

Luontevaa on sisällyttää suunnitelmaan myös tehty arvio yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Edistämistoimien tehokkuuden näkökulmasta suunnitelmaan tulisi niin ikään sisällyttää kuvaus mahdollisista aikaisemmin toteutetuista edistämistoimenpiteistä ja niiden vaikutuksista.

Oppilaitoksen yhdenvertaisuussuunnitelmassa voi olla aiheellista käsitellä erimerkiksi opetuksessa käytettävien materiaalien asianmukaisuutta moniarvoisessa yhteiskunnassa, syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeiden huomioonottamista opetuksen järjestämisessä, kiusaamiseen ja häirintään

puuttumista sekä mahdollisten syrjivien tapojen, asenteiden ja käytäntöjen tunnistamista ja poistamista.

NISSNIKUN KOULUSSA

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaki ovat toisiaan täydentäviä lakeja. Nissnikun koulun suunnitelmassa on yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma samaan suunnitelmaan. Tavoitteena on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen koulu.

Nissnikun koulussa oppilaiden sosiaalisia taitoja ja suvaitsevaisuutta muita ihmisiä kohtaan harjoitellaan päivittäin koulun arjessa. Kouluvuoden alkaessa oppilaiden kanssa käydään läpi koulun järjestyssäännöt. Sen lisäksi luokissa tehdään pelisääntöjä, joiden tarkoituksena on turvata hyväksyvä oppimisympäristö.

Neljä kertaa lukuvuodessa järjestetään myös Yhdessä!-tunteja, joiden painoalueena ovat oppilaiden sosiaaliset taidot. Jokaisen jakson alussa järjestetään kaikilla luokilla luokantunti. Tunnin sisältönä ovat tulevan jakson asiat sekä oppilaiden esiintuomat asiat.

Oppilaiden osallisuutta pyritään lisäämään erilaisten oppilasraatien kautta. Nissnikun koulussa toimivat raadit: oppilaskunta, vihreä lippu -raati, hyvinvointi- ja liikuntaraati, tukioppilaat ja verso-oppilaat. Raatien kautta oppilaat pystyvät tuomaan esille kehittämiskohteita sekä vaikuttamaan suoraan koulun toimintaan.

Kiusaamisen ehkäisemiseksi koulussamme käytetään Verso-ohjelmaa, jossa oppilaat ovat mukana sovittamassa syntyneitä kiistatilanteita. Lisäksi kiusaamistapausten ratkaisemisessa käytetään aikuisjohtoista Resto-sovittelua. Koululle on laadittu yhteinen käytössä oleva sopu-malli. Nissnikun koulussa kiinnitetään huomiota siihen, että käytössä oleva oppimateriaali ja työtavat edistävät suvaitsevaisuutta ja tasa-arvon toteutumista.